

SPIS TREŚCI

Wykaz ważniejszych skrótów	5
Wstęp	7

CZĘŚĆ I

Rozdział 1. Prawo bankowe w systemie prawa	11
1.1. Prawo bankowe jako dział prawa o charakterze kompleksowym	11
1.2. Związki prawa bankowego z podstawowymi gałęziami prawa	13
1.2.1. Prawo bankowe a prawo finansowe	13
1.2.2. Prawo bankowe a prawo cywilne	14
1.2.3. Prawo bankowe a prawo administracyjne i karne	15
1.3. Źródła prawa bankowego	16
1.3.1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej	16
1.3.2. Ustawy	17
1.3.3. Akty podustawowe	19
1.4. Harmonizacja z prawem wspólnotowym	20
Rozdział 2. System bankowy	23
2.1. Pojęcie i zasady systemu bankowego	23
2.2. Kształtowanie się współczesnego systemu bankowego	24
2.3. Struktura systemu bankowego	26
2.3.1. Dwupoziomowość systemu bankowego	26
2.3.2. Relacje wewnątrzsystemowe	27
2.3.3. Niebankowe elementy systemu bankowego	28
2.4. Rodzaje banków	29
Rozdział 3. Narodowy Bank Polski jako centralny bank państwa	33
3.1. Istota i funkcje banku centralnego	33
3.2. Status prawny Narodowego Banku Polskiego	34
3.3. Cele i zadania ustawowe Narodowego Banku Polskiego	36
3.4. Organy Narodowego Banku Polskiego	37
3.4.1. Prezes	37
3.4.2. Rada Polityki Pieniężnej	39
3.4.3. Zarząd	40
Rozdział 4. Status prawny banków	42
4.1. Ustawowa definicja banku	42
4.2. Szczególne obowiązki ustawowe banków	44
4.3. Szczególne uprawnienia ustawowe banków	48
Rozdział 5. Tworzenie i organizacja banków	54
5.1. Ogólne zasady tworzenia banków	54

5.2. Zezwolenie na utworzenie banku oraz zezwolenie na rozpoczęcie działalności przez bank	59
5.3. Tworzenie za granicą banku przez bank krajowy oraz tworzenie oddziału banku zagranicznego w kraju	61
5.4. Tworzenie i organizacja banku państwowego	63
5.5. Tworzenie banków w formie spółek akcyjnych	64
5.6. Tworzenie banków spółdzielczych	68
5.7. Podejmowanie i prowadzenie działalności przez banki krajowe na terytorium państwa goszczącego oraz przez instytucje kredytowe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej	72
Rozdział 6. Grupowanie, zrzeszanie, łączenie się i podział banków	75
6.1. Uwagi ogólne (wprowadzające)	75
6.1.1. Pojęcia związane z koncentracją gospodarczą przedsiębiorców na rynku finansowym i w sektorze bankowym	75
6.1.2. Źródła regulacji prawnych koncentracji gospodarczej w sektorze bankowym	79
6.2. Grupy bankowe	80
6.3. Reglamentacja obrotu akcjami lub udziałami banku	81
6.4. Łączenie się banków	83
6.4.1. Łączenie się bankowych spółek akcyjnych	83
6.4.2. Łączenie się banków spółdzielczych i banków państwowych	87
6.5. Zrzeszanie się banków	87
6.5.1. Dobrowolne zrzeszanie się banków	87
6.5.2. Obligatoryjne zrzeszanie się banków	91
6.6. Tworzenie i przystępowanie do izb gospodarczych oraz inne formy współpracy banków	93
6.6.1. Przystępowanie banków do izb gospodarczych	93
6.6.2. Inne formy współpracy między bankami	95
Rozdział 7. Postępowanie naprawcze, likwidacja i upadłość banku	98
7.1. Uwagi ogólne	98
7.1.1. Źródła prawa i cechy procedur sanacyjnych	98
7.1.2. Pojęcie i rodzaje sanacji banku	99
7.2. Postępowanie naprawcze	101
7.2.1. Sanacja autonomiczna	101
7.2.2. Sanacja komisaryczna	106
7.3. Zakończenie działalności banku	109
7.3.1. Wprowadzenie	109
7.3.2. Sanacja likwidacyjna poprzez przejęcie banku	110
7.3.3. Sanacja likwidacyjna poprzez nabycie przedsiębiorstwa upadłego banku	113
7.3.4. Likwidacja banku	114
7.3.5. Upadłość banku	115
Rozdział 8. Gospodarka finansowa banków	119
8.1. Uwagi ogólne (wprowadzające)	119
8.2. Fundusze własne banków i ich struktura	123
8.3. Wymogi w zakresie adekwatności kapitałowej i współczynnik wypłacalności	127
8.4. Limity koncentracji zaangażowań i próg koncentracji kapitałowej	130
8.5. Rezerwy tworzone przez banki	133
Rozdział 9. Nadzór bankowy w ramach nadzoru nad rynkiem finansowym	138
9.1. Nadzór bankowy w ustawie o nadzorze nad rynkiem finansowym	138

9.1.1. Uwagi wprowadzające	138
9.1.2. Cele i zakres nadzoru finansowego	139
9.1.3. Zadania Komisji Nadzoru Finansowego w zakresie sprawowania nadzoru zintegrowanego nad rynkiem finansowym	141
9.2. Pojęcie, cechy i cele nadzoru bankowego	141
9.2.1. Cele, zadania i funkcje nadzoru bankowego	141
9.2.2. Cechy nadzoru bankowego	146
9.2.3. Zakres podmiotowy nadzoru bankowego	147
9.2.4. Współdziałanie nadzorców jako zasada wykonywania nadzoru bankowego	148
9.3. Zakres przedmiotowy nadzoru bankowego	150
9.3.1. Czynności a zadania nadzoru bankowego	150
9.3.2. Charakter prawny uchwał Komisji Nadzoru Finansowego (norm ostrożnościowych)	153
9.4. Organizacja nadzoru bankowego	154
9.4.1. Modele organizacji nadzoru bankowego	154
9.4.2. Organizacja nadzoru bankowego w ramach zintegrowanego nadzoru nad rynkiem finansowym	155
9.4.3. Zasady finansowania nadzoru	156
9.5. Środki nadzoru bankowego	157
9.5.1. Klasyfikacja środków nadzorczych	157
9.5.2. Zasady stosowania środków nadzoru bankowego	162
9.5.3. Charakter prawny środków nadzoru bankowego	162
9.6. Nadzór nad oddziałami instytucji kredytowych	164
9.7. Nadzór skonsolidowany	166
9.8. Nadzór uzupełniający nad konglomeratami finansowymi	169
Rozdział 10. System gwarantowania depozytów	175
10.1. Istota systemu gwarantowania depozytów	175
10.2. Status prawny i struktura organizacyjna Bankowego Funduszu Gwarancyjnego	176
10.3. Obowiązkowy system gwarantowania depozytów	179
10.4. Działalność pomocowa	183
10.5. Działalność kontrolno-analityczna	184

CZĘŚĆ II

Rozdział 11. Czynności bankowe jako instytucja prawa bankowego	189
11.1. Pojęcie i katalog czynności bankowych	189
11.2. Czynności bankowe a działalność bankowa	192
11.3. Rola i znaczenie czynności bankowych jako instytucji prawa bankowego	194
11.4. Usługi finansowe w Unii Europejskiej a czynności bankowe	196
11.5. Outsourcing bankowy	199
11.6. Sankcje za wykonanie czynności bankowych bez zezwolenia	202
Rozdział 12. Czynności bankowe zastrzeżone dla banków (<i>sensu stricto</i>)	205
12.1. Przyjmowanie wkładów pieniężnych płatnych na żądanie lub z nadejściem oznaczonego terminu oraz prowadzenie rachunków tych wkładów	205
12.1.1. Rodzaje rachunków bankowych	205
12.1.2. Umowa rachunku bankowego	207
12.1.3. Umowa rachunku oszczędnościowego	212
12.2. Prowadzenie innych rachunków bankowych	213
12.3. Rachunek powierniczy	214

12.4. Udzielanie kredytów	217
12.4.1. Kredyt w ujęciu prawnym i ekonomicznym	217
12.4.2. Rodzaje kredytów	218
12.4.3. Wniosek kredytowy i decyzja kredytowa	219
12.4.4. Umowa kredytu	220
12.4.5. Zdolność kredytowa	224
12.4.6. Formy udostępniania środków pieniężnych w ramach umowy kredytu	226
12.4.7. Kredyt bankowy jako kredyt konsumencki	226
12.5. Udzielanie i potwierdzanie gwarancji bankowych oraz otwieranie i potwierdzanie akredytów	236
12.5.1. Gwarancja bankowa	236
12.5.2. Potwierdzenie gwarancji bankowej	239
12.5.3. Akredytywa	240
12.6. Emitowanie bankowych papierów wartościowych	242
12.7. Przeprowadzanie bankowych rozliczeń pieniężnych	244
12.8. Wydawanie instrumentu pieniądza elektronicznego	249
12.9. Wykonywanie innych czynności przewidzianych wyłącznie dla banków w odrębnych ustawach	254
Rozdział 13. Czynności bankowe niezastrzeżone dla banków	257
13.1. Konsekwencje wprowadzenia katalogu czynności bankowych niezastrzeżonych dla banków	257
13.2. Wybrane czynności bankowe niezastrzeżone dla banków (<i>sensu largo</i>)	258
13.2.1. Pożyczka bankowa	258
13.2.2. Prowadzenie przez banki skupu i sprzedaży wartości dewizowych	261
13.2.3. Wykonywanie przez banki operacji przy użyciu kart płatniczych	262
13.3. Działalność bankowa wykonywana przez podmioty inne niż banki (tzw. parabanki) ...	267
13.3.1. Spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe	268
13.3.2. Instytucje pieniądza elektronicznego	271
13.3.3. Pracownicze kasy zapomogowo-pożyczkowe	273
Rozdział 14. Ochrona prawna konsumenta w obrocie bankowym	275
14.1. Uwagi ogólne	275
14.2. Samoregulacja w sektorze bankowym a sytuacja klienta (konsumenta) usług bankowych	277
14.3. Swoboda umów w kształtowaniu treści umów bankowych	278
14.3.1. Pojęcie i znaczenie wzorców umownych w praktyce bankowej	278
14.3.2. Bankowe wzorce umowne a niedozwolone klauzule umowne	279
14.3.3. Swoboda umów a przepisy ustalające tzw. minimalne wymagania co do treści umowy	281
14.4. Obowiązki informacyjne banku	282
14.4.1. Obowiązki informacyjne banku wobec klienta w ustawie Prawo bankowe.	282
14.4.2. Obowiązki informacyjne banku wobec konsumentów w ustawach konsumenckich	284
14.4.3. Skutki niedochowania obowiązków informacyjnych przez bank wobec konsumentów	285
14.5. Konsumenckie prawo do odstąpienia od umowy w zakresie świadczenia usług bankowych oraz inne szczególne uprawnienia konsumentów	287
14.6. „Ochrona instytucjonalna” praw i interesów konsumentów w obrocie bankowym	289